

Nh<#228>c Nh<#228>t là t<#228>ng hoà c<#228>a nh<#228>ng đi<#228>u khác bi<#228>t, l<#228> k<#228> vào b<#228>c nh<#228>t c<#228>a châu Á



Nhìn trên b<#228>n đ<#228> th<#228> gi<#228>i, hình th<#228> 4.000 đ<#228>o c<#228>a n<#228>c Nh<#228>t gi<#228>ng nh<#228> n<#228> c<#228>i méo mó c<#228>a t<#228>o hoá và, th<#228>t gi<#228>ng m<#228>t bonsai c<#228>a đ<#228>t, c<#228>a tr<#228>i. N<#228>c Nh<#228>t b<#228> thiên nhiên b<#228> v<#228>n, t<#228> t<#228>i, cong queo mà v<#228>n m<#228>m m<#228>i, v<#228>n c<#228> đ<#228>m giàu s<#228>c s<#228>ng b<#228>t ch<#228>p nh<#228>ng th<#228> thách nghi<#228>t ng<#228>, nh<#228>ng tại <#228><#228>ng r<#228>nh r<#228>p, nh<#228>ng thi<#228>u th<#228>n tr<#228>m b<#228> t<#228> n<#228>i tài nguyên nghèo nàn, đ<#228>t đai ch<#228>t h<#228>p, dân c<#228> đông đúc, bão t<#228> và đ<#228>ng đ<#228>t c<#228> thi nhau đ<#228>p v<#228>i, nh<#228> ki<#228>m nghi<#228>m s<#228>c ch<#228>u đ<#228>ng c<#228>a con ng<#228><#228>i...

N<#228>c Nh<#228>t là t<#228>ng hoà c<#228>a nh<#228>ng đi<#228>u khác bi<#228>t, l<#228> k<#228> vào b<#228>c nh<#228>t c<#228>a châu Á. Ti<#228>p nh<#228>n m<#228>i thành t<#228>u c<#228>a văn minh Trung Hoa - t<#228> ch<#228> vi<#228>t đ<#228>n Nho gia, Ph<#228>t gia, cách th<#228>c t<#228> ch<#228>c nhà n<#228>c nh<#228>ng ng<#228><#228>i Nh<#228>t không ch<#228> b<#228>t ch<#228>c (imitation) mà bi<#228>t cách đ<#228> b<#228>n đ<#228>a hoá, riêng hoá (indegenezation), r<#228>i sáng t<#228>o (innovation) thành cái đ<#228>c thù r<#228>t riêng bi<#228>t. Không ph<#228>i ng<#228>u nhiên mà S.P. Huntington khi phân lo<#228>i 10 n<#228>n văn minh c<#228>a th<#228> gi<#228>i th<#228>i c<#228> trung đ<#228>i, đã x<#228>p Nh<#228>t B<#228>n vào top ten đó. Xin đ<#228>n ch<#228>ng: N<#228>u vua chúa Trung Hoa ch<#228>n màu ng<#228>i đ<#228> làm n<#228>n cho cái mái nhà t<#228> tôn, kiêu h<#228>nh c<#228>a mình thì văn minh Nh<#228>t ch<#228>n màu xám; N<#228>u màu vàng là đ<#228>c tr<#228>ng c<#228>a các hoàng đ<#228> Trung Hoa thì màu h<#228>t đ<#228> đ<#228>m t<#228>nh, v<#228>a ph<#228>i, g<#228>n g<#228>i m<#228>i là màu c<#228>a hoàng gia Nh<#228>t. Không nói đầu xa, c<#228> nhìn vào chi<#228>c áo kimono c<#228>a ph<#228> n<#228> Nh<#228>t, b<#228>n s<#228> th<#228>y cái đ<#228>c đ<#228>o không th<#228> không th<#228>a nh<#228>n: 5 n<#228>p g<#228>p ch<#228>y đ<#228>c phía tr<#228>u c<#228> và 3 n<#228>p g<#228>p <#228> thân sau. Lý gi<#228>i đ<#228>u này, có h<#228>c gi<#228> cho r<#228>ng 5 n<#228>p g<#228>p (ch<#228> không ph<#228>i 4, là t<#228> đ<#228>c - công, dung, ngôn, h<#228>nh) có cái s<#228> 5 <#228> gi<#228>a nh<#228>m nh<#228>c nh<#228> r<#228>ng ch<#228>u đ<#228>ng là đ<#228>c tính nh<#228>t thi<#228>t ph<#228>i có c<#228>a con ng<#228><#228>i, nh<#228>t là ph<#228> n<#228>. Có nh<#228> th<#228>, gia đ<#228>nh m<#228>i yên <#228>m, t<#228> quốc sm<#228>i tr<#228>ng t<#228>n.

Sau trán đáng đát - sóng thán kháng khiáp ngày 10.3, cá thá giái i ngác nhián đán mác báng hoàng khi á Nhát không có cáp pábác, hái cáa, không có hoáng loán, sá hái. Ván nhá mái ngày, ván là nháng ná cái nhá nháng cáa sá đám tán, ván là cái thanh thán cáa trát tá, pháng phát sau chúng là mát bán lĩnh phi tháng mà nháng dân tác quen thói hám hán, to đái cháng thá nào hiáu nái.



Văn minh Nhát Bán váa giáng pháng Tây nháng ván là pháng Đông. Nó có giái hiáp sĩ (samurai = knight – chevalier) táo báo, giáng dáng, tráng danh đá, quý bán phán và luôn sán sàng hy sinh vì bán phán (ká cá hara – kiri, tá má báng mà chát khi lòng tá tráng bá tán tháng). Nó có các lãnh chúa (daimyo) và chá đá cát cá phong kián giáng y chang pháng Tây trong các thá ká V-XV. Đây là nháng đáu không thá tìm tháy ở Trung Quác, Viát Nam... Suát hàng ngàn năm, cho đán sau chián tranh thá giái thá hai, Nhát Bán cháa bao giá bá nô đách. Là nác bángái Má nhám ngát tháng 8.1853 nháng Nhát cũng là nác duy nhát ở châu Á, châu Phi không bá bián thành thuác đáa (trá Thái Lan, do vá trí “đám” đác biát nên đác Anh – Pháp thoá thuán ngám thành “cáa chung”). Tái sao hàng chác quác gia khác “đám ngang, chém ngác làm cho má tà, ma ní hán kinh” nháng rát các ván bá nô đách, riêng Nhát cái, á phép, hác hái, sáng táo trong tá chá đá vùng lên? Xét vá mát đá dân sá, Nhát chát chái hán Viát Nam. Xét vá tài nguyên, đát đai; Nhát chá báng 1/10 Viát Nam. Xét vá thái đám bá pháng Tây “hái thăm” (Viát Nam là tháng 8.1858), 2 nác là táng đáng. Xét vá mác sáng, ngái Nhát khá hán ngái Viát nhiáu. Đó là cháa nói đán chá đá tháng trá, Viát Nam có triáu Nguyán

thng nh, còn Nh t B n b chia hai b i quy n l c k p v i c ch 1.000 năm có l c a s song hành Tenno (Thiên Hoàng) và Shogun (Tng quân)... Nhi u và r t nhi u nh ng đi u khác luôn ch ng minh r ng Vi t Nam thu n l i h n n c Nh t nhi u l n. Th nh ng, k t qu thì ai cũng bi t: N n kinh t th hai th gi i (bây gi là th ba) không có chuy n c p bóc và giày xéo hoa Anh đào trong l h i hoa, không có chuy n h i c a, ch p gi t ki u t t n c theo m a, m n gió b m ng. Bình th n, ch u đ ng và hi u rõ chính mình, bi t ng i bi t ta, luôn đ t l i ích dân t c, đ t n c lên hàng đ u là tính cách c a m i ng i dân Nh t b t k sang hèn.

Không ph i ng u nhiên mà trong nhà ng i Nh t nào cũng có bonsai. Có th nói, bon sai nh là sinh th th ba trong m t gia đình đã có đ âm, đ ng (cha m , con trai, con gái, ông bà). Nó không ch là m t g c cây c nh bình th ng mà là s tr m l ng thiêng liêng nh là hi n h u th ng xuyên, s u ch ng giám c a t o hoá. Dù b c t x , giam hãm, v n v o, áp b c muôn b ; v n s ng. Con ng i v t g n h t lá c a bonsai, cho nó t i thi u n c, t i thi u đ t c n nh ng nó v n c m nh li t giành gi t cho đ c, ch ng t cho b ng đ c b n n ng s ng b ng màu xanh kiêu hãnh, d u dàng. Đ n tr c bonsai, ta ph i nh b c chân, ph i ng m nhi u h n đ nhìn; r i, khi đó m i có th th y v đ p trong đ n đau, thi u th n là v đ p lung linh, huy n o đ n m c nào. Nhìn bonsai, ta b t ch t ng ra r ng không ph i t nhiên mà câu m đ u trong Qu c ca Nh t B n l i bu n và giàu ch t th , ch t thi n, ch t tr m m c đ n th : “Kính th a Thiên Hoàng! Nh ng hòn cu i nh s tr thành t ng đá l n, ph đ y rêu...” Nh ng hòn cu i nh n m trong lòng dòng su i b l ng quên nh ng con ng i không th không bi t đ n s t n t i c a chúng. Chúng s tr thành m t t ng đá l n b n b c a ch u đ ng và ti m n nh ng khát v ng tr ng t n. Bonsai là m t hòn cu i trong căn nhà c a m i ng i Nh t. Nó nh c nh r ng cái bé nh v n có t m vóc vĩ đ i, r ng s im l ng luôn n ch a nh ng ngôn t mênh mông, r ng s c s ng trong kh đau m i là giá tr s ng đích th c c a ki p đ i...

F. Nietzsche (1844-1900) có nói r ng ai dám xây nhà bên mi ng núi l a đích th c là siêu nhân. S ng bình th n khi bi t có th b tai ho b t c lúc nào m i là đáng s ng. V m t l nào đó, có th nói ng i Nh t x ng đáng đ c tôn vinh trong tâm t ng c a Nietzsche. Không có m t qu c gia giàu có nào trên trái đ t này l i ph i ch u nhi u tr n đ ng đ t kh ng khi p nh n c Nh t (1923, 1927, 1942, 1943, 1944, 1946, 1948, 1995, 2011). 9 tr n đ ng đ t l n trong vòng 90 năm – trong đó có tr n đ ng đ t san b ng Tokyo, làm h n 100.000 ng i ch t (1923)(!) N u có th dùng ch m t t đ nói v kh năng ch u đ ng - ph c h i - nhanh chóng thành công, phát tri n c a ng i Nh t thì đó là hai ch phi th ng. Không có dân t c nào gan góc và thành công đ n th b i đ i v i dân t c đó, th m ho thiên nhiên đ c coi nh m t ph n c a cu c s ng, l s ng bình đ , thi t tha.

Đó có th là “tính cách” c a bonsai, c a tinh th n võ sĩ đ o làm nên s c m nh th t đáng khâm ph c c a ng i Nh t. Ng i Nh t bi t r t rõ r ng c p bóc, ho ng lo n khi có tai ng, hi m ho , khi hàng tri u ng i khác đang b đau kh , l m than là s nh c nhã v nh n cách, s tha hoá v đ o đ c. H cũng hi u r t rõ r ng không th làm giàu trên n i đau c a đ ng bào mình

Nhật Bản-Bonsai của chúng tôi...

Tác Giả: Hà Văn Thánh

Thứ Năm, 24 Tháng 3 Năm 2011 15:32

bäi vì đó là täi ác, räng lòng tham vô cäm, chäm chängäi trên mäi täng than van là bän näng cäa thú tính, cäa mäi đäi u không thä giäng väi chät ngäi cao đäp, đáng phäi träng, giä gìn.

Näi đâu cäa näc Nhät hôm nay là thäm hoä län nhät kät chiän tranh thä giäi hai, đúng nhä Thä täng Nhät đã khäng đänh. Chäc chän nhân dân Nhät Bän sä nhanh chóng vät qua näi đau này nhä hä đã chäng tä näng läc bonsai, tính cách bonsai suät hàng ngàn năm qua...